

Ras Fish Oy
Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitos
Puutie 3, 44500 Viitasaari
[REDACTED]

Ympäristönsuojelulain 64 §:n mukainen päätös käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman hyväksymisestä, Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitos, Viitasaari

1 Asia

Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman hyväksyminen, Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitos, Viitasaari

2 Hakija

Ras Fish Oy

3 Asian vireille tulo

Ras Fish Oy on toimittanut hyväksyttäväksi Ras Fish Oy:n Viitasaaren kalanviljelylaitoksen YSL 64 §:n mukaisen käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman 21.5.2025 Keski-Suomen ELY-keskukseen. ELY-keskuksen täydennyspyyntöjen jälkeen toiminnanharjoittaja toimitti päivitetyn version 7.8.2025.

4 Tarkkailua koskevat luvat

Sammakkoniemen kalanviljelylaitoksen ympäristö- ja vesitalouslupa, Viitasaari. Päätös Nro 177/2013/1, Dnro LSSAVI/36/04.08/2013, 5.11.2013

Sammakkoniemen kalanviljelylaitoksen toteutukselle asetetun määräajan pidentäminen, Viitasaari. Päätös Nro 168/2019, Dnro LSSAVI/10705/2018, 26.6.2019.

5 Lupa- ja valvontaviraston toimivalta

Toimintoja koskevien päätösten lupaehtojen mukaan luvansaaja on velvoitettu toteuttamaan laitoksen käyttö- ja päästötarkkailua ympäristöluvan sekä Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymän käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelman mukaisesti. Valtion aluehallintouudistuksen myötä ELY-keskusten ympäristölupavalvontaan liittyvät tehtävät siirtyivät valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka on jatkanut tässä menettelyssä viranomaisena 1.1.2026 alkaen.

Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitos on aloittanut kiertovesiviljelytekniikkaan perustuvan toimintansa syksyllä 2023. Lupapäätös mahdollistaa n. 100 000 kg:n vuotuisen lisäkasvun ja 250 kg:n fosforipäästön vesistöön. Laitoksella on käytössä osastokohtaiset

monivaiheiset kiertoveden käsittelyjärjestelmät. Poistettavat liete- ja käyttövedet johdetaan puhdistamolle, jossa fosfori saostetaan kemiallisesti ja kiintoaines tiivistetään nauhasuodattimella ennen poistoveden purkua vesistöön. Poistettava kiintoaines kootaan lietesäiliöön. Laitos sijaitsee Viitasaarella ja laskee käsitellyn jäteveden purkuputkella Keiteleen Kymönselälle.

Laitos suoritti luvan Dnro LSSAVI/36/04.08/2013 edellyttämän alkuvaiheen päästötarkkailun (6 kk) sekä sitä seuraavan 12 kuukauden tehostetun tarkkailun lupapäätöksen 15. mukaisesti:

15. Päästöjä vesistöön on tarkkailtava toiminnan ensimmäisen kuuden (6) kuukauden aikana ottamalla kahdesti yhden vuorokauden kokoomanäytteet vesistöön johdettavasta vedestä. Vesinäytteistä analysoidaan kokonaisfosfori, kokonaistyyppi ja kiintoaine.

Laitoksen toimittua noin puoli vuotta tehdään päästötarkkailu tehostetusti. Tällöin tehdään 12 kuukautta kestävä tehostettu tarkkailu, jolloin yhden vuorokauden kokoomanäytteitä otetaan kerran kuukaudessa vesistöön johdettavasta vedestä. Vesinäytteistä analysoidaan kokonaisfosfori, fosfaattifosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyyppi, nitriitti- ja nitraattitypen summa, pH ja sähkönjohtokyky sekä kiintoaine.

Laitoksen määräaikaistarkastuksella 6.9.2023 sovittiin, että lupamääräyksen 15 mukainen alkuvaiheen 6 kk tarkkailujakso toteutetaan ajalla 1.9.2023-28.2.2024. Edelleen sovittiin, että tehostettu tarkkailujakso toteutetaan tämän jälkeen 12 kk eli 1.3.2024-28.2.2025. Sekä alkuvaiheen tarkkailu että tehostettu tarkkailujakso ovat toteutuneet lupamääräyksen mukaisesti.

Tässä päätöksessä käsiteltävästä käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmasta on määrätty erityisesti lupamääräyksessä 16: *Hakijan on kuukauden kuluttua tehostetun tarkkailun päättymisestä esitettävä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelma. Tarkkailusuunnitelma on myös toimitettava tiedoksi Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue voi muuttaa käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.*

Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman lisäksi tarkkailuvelvollinen (RAS Fish Oy) on velvoitettu laitoksen vesistövaikutusten tarkkailuun, joka toteutetaan erillisen Keiteleen Kymönselän yhteistarkkailuohjelman mukaisesti (päätös KESELY/705/2024 19.4.2024). Samoin laitos on velvoitettu purkuvesistön kalataloudelliseen tarkkailuun. Sitä toteutetaan myös erillisen Kymönselän kalataloudellisen yhteistarkkailusuunnitelman pohjalta (päätös POSELY/889/2024, 1.7.2024).

6 Tarkkailusuunnitelma

Ras Fish Oy on toimittanut valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi esityksen käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelmaksi. Tarkkailusuunnitelmaesitys on päätöksen liitteenä 1. Esityksen mukaan käyttö- ja päästötarkkailu koostuisi jatkuvasta käyttötarkkailusta, kuukausittaisesta päästötarkkailusta, häiriötilanteiden mahdollisesta lisätarkkailusta sekä lietteen tyhjennyksen yhteydessä tehtävästä lietteen laadun tarkkailusta.

Tarkkailulla on pystyttävä todentamaan laitoksen ympäristö- ja vesilain mukaisten lupamääräysten toteuma.

Käyttötarkkailu

RAS Fish Oy ehdottaa, että käyttötarkkailua jatketaan nykyiseen tapaan seuraamalla ympäristöluvan ja muiden toimintaa ohjaavien säännösten määrittämiä muuttujia ja dokumentoimalla niitä koskevat tiedot laitoksen käyttö- ja hoitopäiväkirjaan. Käyttö- ja hoitopäiväkirjaan kirjataan myös tiedot altaiden/osastojen veden tyhjennyspäivistä ja -määristä. Suunnitelmassa esitetään, että luvan määräys puhdistamon osavirtaaman mittaamisesta poistettaisiin tarkkailusuunnitelmasta tarpeettomana, koska kaikki laitokselta poistuva vesi on nykyään ohjattu kulkemaan puhdistamon kautta.

Päästötarkkailu

Tarkkailusuunnitelmaesityksen mukaan vesinäytteet otetaan laitokselle tulevasta vedestä, puhdistamoon johdettavasta vedestä (uusi tarkkailupiste) ja puhdistamolta purettavasta vedestä. Vesinäytteistä analysoidaan tehostetun tarkkailujakson tapaan kerran kuussa nykyiset parametrit vuorokauden kokoomänäyteinä: kokonaisfosfori, fosfaattifosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitriitti- ja nitraattitypen summa, pH, sähkönjohtokyky, kiintoaine. Lisäksi vesinäytteistä analysoidaan BOD₇ (ainakin kahden vuoden ajan). Analysoitavien parametrien lisäksi em. näytepisteiltä esitetään virtaamat mittaustulosten tai perusteltujen laskelmien pohjalta.

Lietteen tarkkailu

Uusi tarkkailupiste perustetaan kertyvän lietteen määrän ja laadun seuraamiseksi. Lietteestä otetaan näytteet analysoitavaksi liete-erien siirron yhteydessä. Näytteistä analysoidaan kokonaisfosfori, fosfaattifosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitriitti- ja nitraattitypen summa, pH, sähkönjohtokyky ja kiintoaine.

Häiriötilanteet

Tarkkailusuunnitelmassa on todettu luvan edellyttämät häiriötilanteiden ilmoittamiskäytänteet: tilanteista ilmoitetaan nopeasti valvontaviranomaiselle. Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä tarvittaessa ylimääräisiä näytteenottoja. Suunnitelmassa on samoin huomioitu, että huoltotoimet, häiriötilanteet ja niiden ympäristövaikutukset sekä tehdyt jatkotoimenpiteet kirjataan luvan mukaisesti käyttöpäiväkirjaan.

Tulosten käsittely ja raportointi

Laitoskirjanpito toteutetaan sähköisenä ja esitetään pyydettyä valvojalle. Yhteenvetoraportit laitoksen toiminnasta koostetaan laitoskirjanpidosta ja toimitetaan vuosittain YLVA:an helmikuun loppuun mennessä.

Yksittäisen tarkkailukerran tulokset toimitetaan valvovalle viranomaiselle ja Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle niiden valmistuttua.

Käyttö- ja päästötarkkailun kirjallinen vuosiraportti laaditaan ja toimitetaan valvovalle viranomaiselle ja Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Vuosiraportissa esitetään prosessin ajantasainen kuvaus ja tiedot mahdollisesti tehdyistä muutoksista sekä koostetaan käyttö- ja päästötarkkailun tulokset. Raportilla todennetaan ympäristö- ja vesilain mukaisten lupamääräysten toteuma. Vuosiraportoinnissa koostetaan myös tiedot käytetyistä kemikaaleista ja lääkkeistä: määrät, käyttötarkoitus, annostelun periaatteet sekä miten aineiden vaaraominaisuudet ja riskit vesiympäristölle on huomioitu. Raportoinnissa esitetään arvio mahdollisten vesiympäristölle haitallisten ja vaarallisten aineiden maksimipitoisuuksista purkuvedessä. Vuosiraportissa kuvataan myös häiriötilanteet, niiden mahdolliset ympäristövaikutukset sekä kehittämistarpeet. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa esitetään tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät sekä johtopäätökset tarkkailuvuoden toiminnasta.

7 Asian käsittely

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt tarkkailusuunnitelmasta lausunnon Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä ympäristöterveysvalvonnalta, joita edustaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi. Kumpikaan viranomainen ei antanut lausuntoa asiassa.

8 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy esitetyn Viitasaarella sijaitsevan Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitoksen käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelman seuraavin lisäyksin ja täsmennyksin:

- Tulevan veden virtaamamittauksen toteutus tulee kuvata suunnitelmassa: mm. laitteisto ja vuorokausivirtaaman mittaustarkkuus.
- Suunnitelmassa tulee täsmentää, että lähtevän veden vuorokauden kokoomanäyte koostetaan tunnin välein otettavista osanäytteistä. Kokoomanäyteastian tulee sijaita mittauksen aikana jääkaapissa. Tulevan veden näyte voidaan ottaa kertanäytteenä.
- Suunnitelmassa tulee täsmentää, että kuormitus lasketaan lähtökohtaisesti seuraavan periaatteen mukaisesti: kuukausikuormitus = kuukauden kokonaisvirtaama [l] x (tuleva_pitoisuus-lähtevä_pitoisuus) [mg/l] ja vuosikuorma lasketaan summaamalla kuukausikuormitukset vuosikuormaksi
- Kaikki mittaukset, kalibroinnit, näytteenotot ja näytteiden analysoinnit on suoritettava standardimenetelmien mukaisesti. Näytteiden säilytyksessä ja toimituksessa laboratorioon on noudatettava laboratorion ohjeita.

Lupamääräyksessä 14. edellytetystä puhdistamon osavirtaaman päivittäisestä määrittämisestä voidaan toiminnanharjoittajan esityksen mukaisesti luopua, koska kaikki laitoksen vesi on ohjattu kulkemaan puhdistamon kautta.

9 Ratkaisun perustelut

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että esitetyn käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelman mukaisesti toteutettu tarkkailu tarkkailupäätöksessä esitetyn täsmennyksin antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä ympäristöluvan lupamääräysten valvontaa ajatellen. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Esitetty tarkkailu antaa ennalta arvioiden myös toiminnanharjoittajalle riittävät tiedot em. velvollisuuden täyttämiseksi.

Tarkkailusuunnitelman esittämiseen on sovellettu, mitä ympäristönsuojelulain 39 §:ssä säädetään ympäristöluvan hakemisesta. Päätös suunnitelman hyväksymisestä on tehty noudattaen, mitä ympäristönsuojelulain 64 §:ssä säädetään. Lupa- ja valvontavirasto ei ole pitänyt tarpeellisena asian tiedottamista ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti. Asiasta on kuitenkin pyydetty lausunnot ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti asian yleisen edun valvomiseksi ja asian selvittämiseksi riittävästi.

Suunnitelmaesitys nojautuu ympäristöluvassa määriteltyihin käyttötarkkailun periaatteisiin sekä häiriötilanteiden raportointia ja ilmoittamista koskeviin lupamääräyksiin. Saatuaan nopeasti tiedon häiriötilanteista Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa antaa määräyksiä lisätarkkailusta, jotta häiriön vaikutuksista saadaan riittävä tieto jatkotoimia varten. Luvassa edellytetty puhdistamon osavirtaaman päivittäinen määrittäminen ei ole Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan nykyisessä prosessissa tarpeen, koska kaikki laitoksen vesi on muutettu kulkemaan puhdistamon kautta.

Suunnitelmaesityksen mukaan päästötarkkailua jatketaan samalla tavoin kuin luvassa määrätyn, jo toteutetun tehostetun tarkkailun aikana. Tähänastisten tarkkailutulosten perusteella kerran kuussa otettavat vuorokauden kokoomanäytteet vaikuttavat tämänhetkisen tiedon perusteella antavan riittävät tiedot päästöistä päästölaskentaa ja valvontaa varten. Tarkkailuparametrit pysytetään muuten samoina, mutta niihin on lisätty BOD₇ ainakin kahden vuoden ajaksi. Toiminnanharjoittaja voi kahden vuoden jälkeen tulosten perusteella esittää tarvittaessa muutoksia ko. parametrin tarkkailun jatkosta.

Laitoksen Keski-Suomen ELY-keskukselle 7.8.2025 toimittaman ajantasaisen prosessikuvauksen mukaan laitoksen tuleva ja lähtevä virtaama ovat samat ja vain tulovirtaamaa mitataan. Virtaamamittauksen tarkkuus on keskeistä, jotta päästötarkkailun tulokset saadaan laskettua luotettavasti. Laitoksen tulevan veden virtaamamittauksen järjestelyt tulee lisätä tarkkailusuunnitelmaan.

Näytteenoton periaatteiden sekä näytteiden säilytyksen ja käsittelyn käytänteiden tulee olla yksikäsitteisiä kaikille osapuolille, jotta päästötarkkailun tulokset ovat vertailukelpoisia. Suunnitelmaan tulee täsmentää näitä koskevat periaatteet.

Myös päästölaskennan käytänteiden tulee olla yksikäsitteisiä kaikille osapuolille, jotta päästötarkkailun eri vuosien tulokset ovat vertailukelpoisia. Suunnitelmassa tulee sen vuoksi esittää käytettävät laskentakaavat ja -käytänteet.

Tarkkailusuunnitelmassa on esitetty sisältösuunnitelma kirjallisesta vuosiraportista, jolla esitetään koostetut tiedot käyttö- ja päästötarkkailun tuloksista sekä johtopäätökset laitoksen toiminnasta ja sen ympäristöluvan lupamääräysten noudattamisesta. Näin toteutettuna raportointi antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot Lupa- ja valvontavirastolle laitoksen ympäristöluvan valvontaa varten.

10 Tarkkailusuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston päätöksen mukainen Ras Fish Oy:n Viitasaaren kalanviljelylaitoksen käyttö- ja päästötarkkailun jatkosuunnitelma on voimassa heti ja toistaiseksi.

Hyväksytyt muutokset tulee päivittää tarkkailusuunnitelmaan ja toimittaa päivitetty suunnitelma Lupa- ja valvontavirastoon sekä Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.5.2026 mennessä. Kaikkien osapuolien käytössä tulee aina olla ajantasainen tarkkailusuunnitelma.

Lupa- ja valvontavirasto voi ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisesti tarvittaessa muuttaa hyväksymäänsä suunnitelmaa sen voimassaolosta huolimatta. Muutoksista, jotka eivät heikennä tarkkailun luotettavuutta tai kattavuutta, voidaan sopia tarkkailuvelvollisen ja Lupa- ja valvontaviraston kesken.

Tarkkailupäätöstä voidaan muuttaa viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianomaisen taikka sellaisen rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät.

Tarkkailusuunnitelman muutosehdotukset tulee toimittaa kirjallisesti hyväksyttäväksi Lupa- ja valvontavirastolle.

11 Päätöksen täytäntöönpano

Lupa- ja valvontavirasto määrää ympäristönsuojelulain 200 §:n nojalla päätöksen täytäntöönpanosta, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

12 Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

13 Käsittelymaksu

800 euroa (10 h x 80 €/h)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja sen perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025. Asia on tullut vireille vuonna 2025.

Päätökseen liittyvän asian käsittelystä perittävä maksu määräytyy tuntiveloitushinnan perusteella (80 €/h). Tarkkailusuunnitelman käsittelyyn on kulunut 10 tuntia.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

14 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan seuraaville tahoille:

- Luvanhaltija/ Hakija: Ras Fish Oy [REDACTED]
- Viitasaaren kaupungin kirjaamo: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi.
- Viitasaaren kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi): ymparistonsuojelu@viitasaari.fi
- Lupa- ja valvontavirasto, ryhmät *vesilain valvonta* sekä *vesienhoitoalue 2*.
- Itä-Suomen Elinvoimakeskus, kalatalouspalvelut: kirjaamo.ita-suomi@elinvoimakeskus.fi

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla päätöksen antopäivää seuraavasta arkipäivästä alkaen

- Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa <https://lvv.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot>
- Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla www.viitasaari.fi/kuulutukset.

Kuulutus sekä päätös liitteineen pidetään nähtävillä muutoksenhakuajan loppuun saakka.

15 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus liitteineen on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi). Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteessä 2 olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Asian käsittelystä perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

16 Asiakirjan hyväksyntä

Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Eveliina Kinnunen ja ratkaissut ylitarkastaja Mirva Wideskog. Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

17 Liitteet

1. Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmaesitys 7.8.2025, Ras Fish Oy:n kalanviljelylaitos, Viitasaari
2. Oikaisuvaatimusosoitus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/34084/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/34084/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Wideskog Mirva 01.04.2026 17:31

Esittelijä Kinnunen Eveliina 01.04.2026 17:32